

08/03/2021

HOE INCLUSIEF IS JOUW TAAALGEBRUIK?

Masterclass Inclusief Taalgebruik

Stefan Twigt

Consultant Diversity, Inclusion, Equity & Belonging

Stefan.twigt@sia-partners.com

+31 6 51 94 91 16

Introductie

Stefan Twigt

Marie-Emilie de Wit

Marleen Wilms

Jorn Fokkens

AGENDA

1. Inclusief communiceren
2. Inclusief taalgebruik
3. Deep-dive vacature teksten & gender-gecodeerd taalgebruik
4. Laatste tips & tricks

Welk gevoel komt er bij jou op bij het volgende merk?

**De manier van communicatie heeft een effect op
hoe wij overkomen en hoe boodschappen
aankomen**

NOS

npo
LIVE

Alleen samen krijgen we corona onder controle Alleen

ontrolle Alleen samen krijgen we corona onder controle

id.nl/corona Alleen samen krijgen we corona onder controle

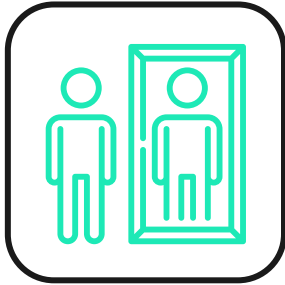
e corona Alleen samen krijgen we corona onder controle

ontrolle rijksoverheid.nl/coronavirus Alleen samen krijg

een samen krijgen we corona onder controle Alleen s

we corona rijksoverheid.nl/coronavirus

Communicatie heeft een effect op onze associatie met een bedrijf of een merk

Spreekt een product je aan?

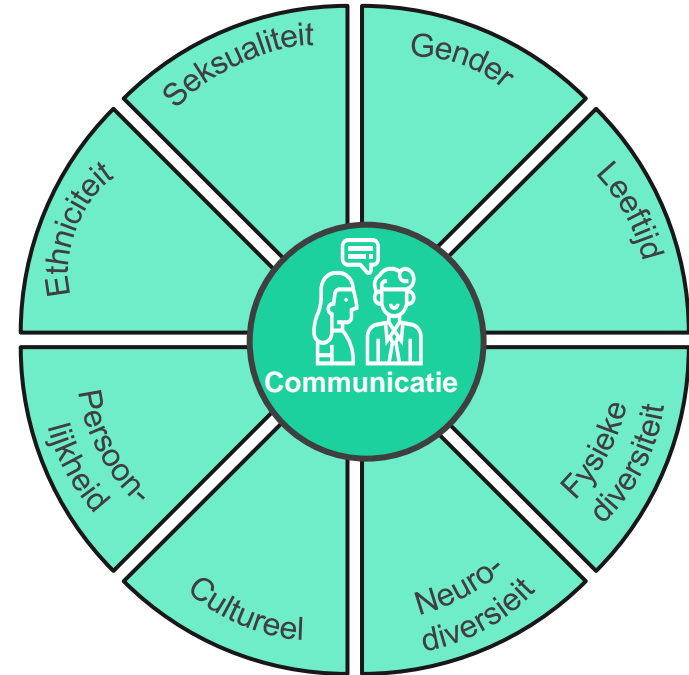
Voel je je **verbonden** met het merk?

Voel je je **thuis of welkom** bij het bedrijf?

De laatste maanden zien we een enorme verschuiving binnen bedrijven; diversiteit en inclusie wordt steeds meer omarmd

- Om inclusie te doen slagen is een inclusieve bedrijfscultuur van groot belang
- Communicatie speelt een belangrijke rol in het bepalen van een bedrijfscultuur
- Communicatie heeft een effect op verschillende diversiteitsdimensies

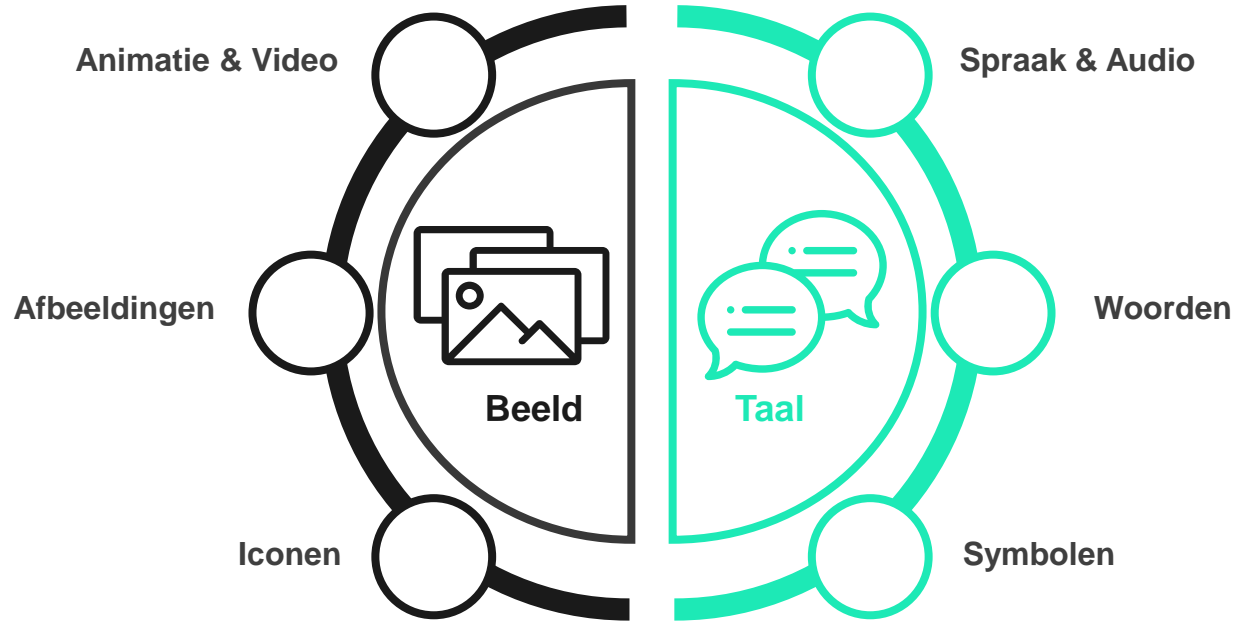

**Communicatie die geen
onderscheid maakt (in gender
georiënteerd taal) en inclusief is:
noemen we inclusieve
communicatie**

Vandaag onderscheiden we twee manieren van gebruik van inclusief communiceren

*Deze vormen staan niet los van elkaar,
bijvoorbeeld in reclame-uitingen*

Zoals aangegeven is inclusief communiceren van groot belang, echter kunnen daar onbewuste vooroordelen in sluipen zoals bijvoorbeeld stereotypes

THE LITTLE SCHOLAR

Your future starts here.
Shirts + graphic tees = genius idea.

HIS T-SHIRTS ▶

HIS TROUSERS ▶

THE SOCIAL BUTTERFLY

Chambray shirts + logo sweaters
are the talk of the playground.

HER LOGO STYLES ▶

HER TROUSERS ▶

4012 verpleegkundige

0048 kapper

008 arts

16. technisch manager*

4104 verloskundige*

44. wijkverpleegkundige*

4105 apotheker*

02. ambtenaar*

Sommige merken zijn zich al langer bewust van inclusief communiceren

Fisher-Price is hier een goed voorbeeld van met deze reclame uit de jaren 80

You don't have to be an expert to realize that this is no ordinary car. That's because, unlike other battery-powered vehicles, the Fisher-Price Sportcar™ has an electronic dashboard that makes real car sounds: engine starting, horn beeping, even a turbo charging.

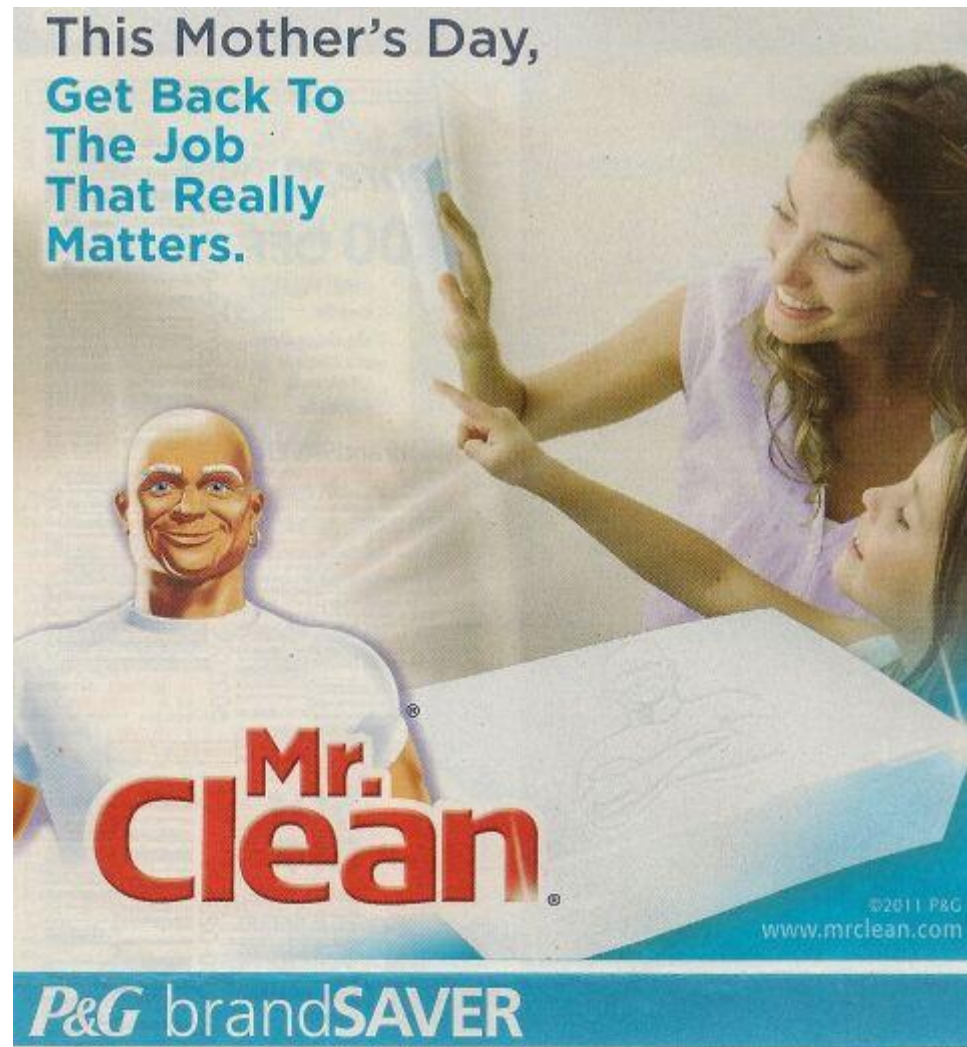
Not that it just sounds like a big deal. It is, with more features than other cars in its class. Like a realistic play engine, a tool set and adjustable seats for growing motorists.

So come test-drive our new Sportcar soon. After all, one this good should go really fast.

Fisher-Price
Because you're only young once.

Tips & Tricks beeldgebruik (1/4)

Vrouwen in relatie tot hun omgeving: vermijd dat vrouwen op **stereotype plekken** worden gezet. Ditzelfde geldt ook voor **voorwerpen & activiteiten**

MASTER CHEF KITCHEN

*Kid-sized kitchen
features faux condiments
& cooking utensils*

Master Chef Play Kitchen
New + Exclusive 0504803 **\$119.99**

MASTERCRAFT WORKSHOP

*Work bench & tools
provide hours of
interactive fun*

Mastercraft Deluxe Play Workbench with Power Drill
Exclusive 0504040 **\$79.99**

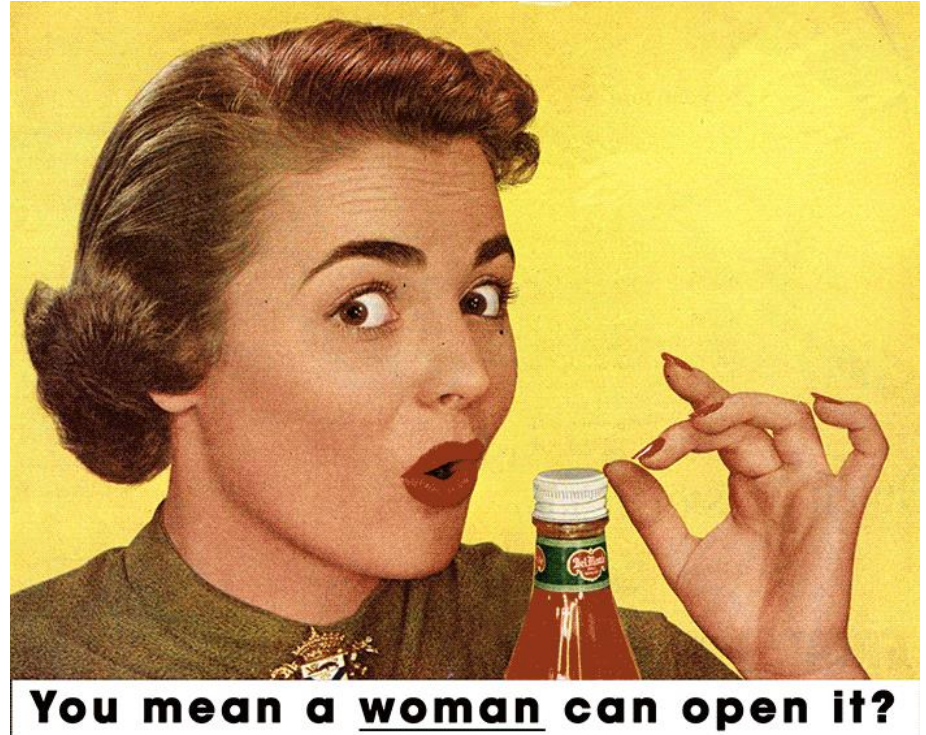
Tips & Tricks beeldgebruik (2/4)

Mensen in relatie tot elkaar: vermijd stereotype weergave van families. Laat diverse relaties zien in beeldmaterialen

Tips & Tricks beeldgebruik (3/4)

Draai de rollen om: Hoe zou het overkomen als we de genderrollen omdraaien in het beeld?

Tips & Tricks beeldgebruik (4/4)

Stereotype relatierollen: Vermijd ook de stereotype uitdrukking in relaties; man die de hoofdactiviteit doet op de foto, de vrouw die toekijkt. Zorg dat dat omgedraaid is

Taalgebruik is een belangrijk onderdeel van inclusief communiceren

EXTERN

Wat voor taalgebruik gebruik je in bijv. marketing campagnes, welkomstbrief naar klanten, de manier waarop je communiceert met derde partijen?

Risico van niet inclusief taalgebruik

Reputatieschade

INTERN

Wat voor taalgebruik gebruik je in bijvoorbeeld vacatureteksten, contract, secundaire voorwaarden maar ook in je trainingen en in je meetings

Risico van niet inclusief taalgebruik

Niet het juiste talent aanspreken

Enkele vormen van taalgebruik die we zullen behandelen

Biased taalgebruik

- Gender-gecodeerd taalgebruik
- Generieke beschrijvingen

Aanspreekvormen

- Voornaamwoorden
- Aanspreektitels

Onnodig taalgebruik

- Onnodige beschrijvingen en onnodig benadrukken
- Stereotypes

Beroepsnamen en functies

- Genderspecifieke beroepsnamen

Biased taalgebruik | generieke beschrijvingen

Het gebruik van het mannelijk geslacht als de generieke beschrijving

Bemannen

Mankracht

Een zaal voor 40 man

Kom op, jongens!

Biased taalgebruik | generieke beschrijvingen

Het gebruik van het mannelijk geslacht als de generieke beschrijving

Bemensen

Menskracht

Een zaal voor 40 personen

Kom op, allemaal!

Tip: probeer wat je schrijf letterlijk te visualiseren

Onnodig taalgebruik | onnodige beschrijvingen

Vermijd irrelevante en onnodige gender beschrijvingen: de vrouwelijke CEO | de mannelijke schoonmaker

Onnodig taalgebruik | onnodige benadrukken

Onnodig benadrukken van iemand status: Vermijd onnodige verwijzingen naar de status van een persoon of groep

–~~De alleenstaande moeder~~ Femke is gepromoveerd

Aanspreekvormen | voornaamwoorden

Gebruik **hij, hem** alleen als er specifiek naar **mannen** wordt verwezen of de persoon **identificeert zich als man**

Gebruik **zij, haar** alleen als er specifiek naar **vrouwen** wordt verwezen of de persoon **identificeert zich als vrouw**

Gebruik **hen, hun, die, diens** als er naar **non-binaire personen** wordt verwezen of de persoon **identificeert zich als non-binair** of als je **het niet zeker weet**

De mens in zijn persoonlijke omgeving.

Aanspreekvormen | voornaamwoorden

Gebruik **hij, hem** alleen als er specifiek naar **mannen** wordt verwezen of de persoon **identificeert zich als man**

Gebruik **zij, haar** alleen als er specifiek naar **vrouwen** wordt verwezen of de persoon **identificeert zich als vrouw**

Gebruik **hen, hun, die, diens** als er naar **non-binaire personen** wordt verwezen of de persoon **identificeert zich als non-binair** of als je **het niet zeker weet**

De mens in **diens** persoonlijke omgeving.

Aanspreekvormen | voornaamwoorden

Jente Lammerts @je_nte · 30 okt. 2020

Hoihoi @volkskrant en @gijsbertkamer, jullie review van Sam Smith staat vol met verkeerde pronouns. Sam's pronouns zijn they/them (zij/hun of die/diens in het Nederlands). Kleine moeite om dat aan te passen! 🏳️‍🌈

Waarheen die liefde gaat? In **zijn** geval niet richting geluk. De elf liedjes (aangevuld met nog wat al verschenen singles als bonustracks) verhalen vooral van mislukkingen. Daar leent Smiths wat dramatische stem zich op **zijn** derde album uitstekend voor. Vanaf de eerste liedjes die we van **hem** hoorden, zoals *Latch* (2013) met dance-duo Disclosure en *Stay With Me* (2014), viel **zijn** krachtige soulvolle stem op.

Sam Smith leek voorbestemd in het voetspoor van Adele de weg naar de top van de mainstreampop te volgen. Maar daarvoor ontbreken ook op **zijn** derde album toch voldoende echt opvallende liedjes. Het best werken de rustige, sober begeleide nummers als *Breaking Hearts* en *Forgive Myself*. De klaterende elektronica waarmee **hij** zichzelf het liefst omringt, neigt te vaak naar bombast. En die vervorming op **zijn** stem heeft **hij** ook niet nodig. Sam Smith die het klein houdt werkt het best, al is **zijn** verdriet nog zo groot.

Aanspreekvormen | aanspreektitels

**Dames en heren /
Beste heer, mevrouw**

Aanspreekvormen | aanspreektitels

Beroepsnamen en functies

Het gebruik van het mannelijk geslacht als de generieke beschrijving voor de beroepen

Brandweerman

Ombudsman

Bewindsmannen

Beroepsnamen en functies

Het gebruik van het mannelijk geslacht als de generieke beschrijving voor de beroepen

Brandweer**kracht** Ombuds**persoon** Bewinds**lieden**

**Deep dive: inclusief taalgebruik in vacatures
universiteiten**

Feminien taalgebruik spreekt zowel vrouwelijke als mannelijke sollicitanten in dezelfde mate aan, wat leidt to meer diverse sollicitanten

Gender-georiënteerde taal kan ingedeeld worden in **agentische of masculien-georiënteerde woorden** en **communale of feminien-georiënteerde** woorden.

Masculien-georiënteerd

- Geassocieerd met een masculiene omgeving
- Gericht op karaktereigenschappen
- Agentische woorden focussen meer op individualisme
- Kan resulteren in een minder cultureel en gender diverse sollicitanten groep
- Voorbeelden van masculien-georiënteerde taalgebruik:
 - *Resultaatgericht*
 - *Individualistisch*
 - *Competitief*

Feminien-georiënteerd

- Geassocieerd met een diverse omgeving
- Gericht op gedrag en gemeenschap
- Communale woorden focussen op samenzijn, de gemeenschap
- Zal resulteren in een diverse sollicitanten groep
- Voorbeelden van feminien-georiënteerde taalgebruik:
 - *Samenwerken*
 - *Verantwoordelijk*
 - *Vertrouwen*

Sia Partners heeft een gender-georiënteerde taal bot gebouwd en een maatschappelijk onderzoek hiernaar gedaan in januari 2021

De bot analyseert de vacatures op het gebruik van Nederlands gender-georiënteerde woorden, ondersteund door maatschappelijk onderzoek

De gegevens zijn genormaliseerd om een vergelijking tussen Industrieën en bedrijven mogelijk te maken

Belangrijkste resultaten van het onderzoek in januari 2021

Top vijf sectoren met **feminien-georiënteerde** vacatures

Retail
(Food)

Automobiel

Mode

Banken

Hotels &
vrije tijd

1. **Verantwoordelijk**
2. **Enthousiast**
3. **Samenwerken**
4. **Open**
5. **Ondersteunend**

Top vijf sectoren met **masculien-georiënteerde** vacatures

Accountancy

Reis-
organisaties

Zorg-
verzekeraars

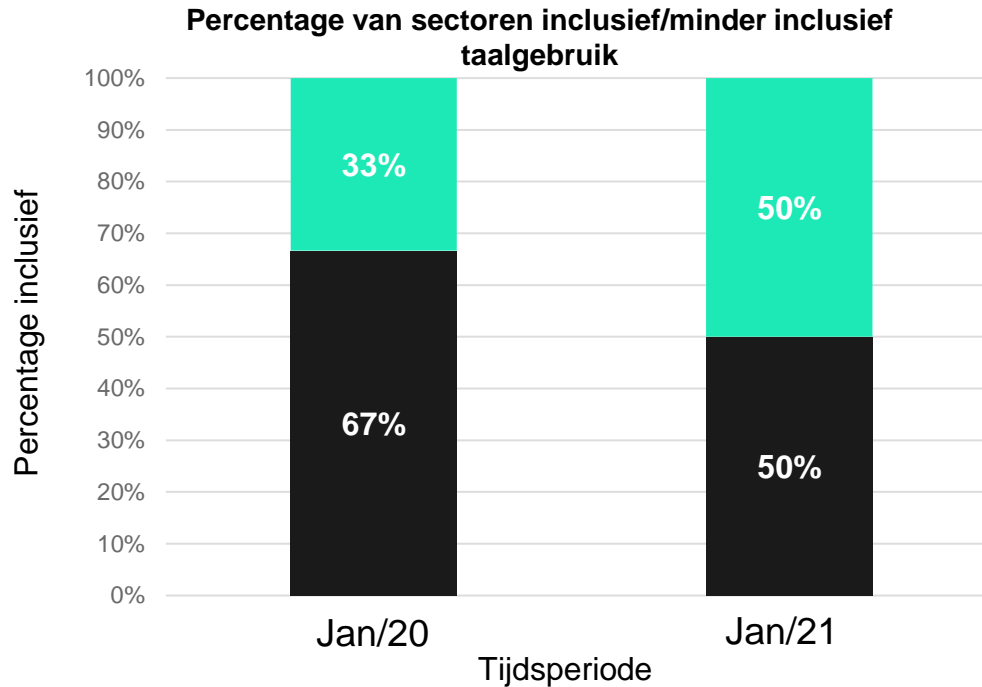
Industrie

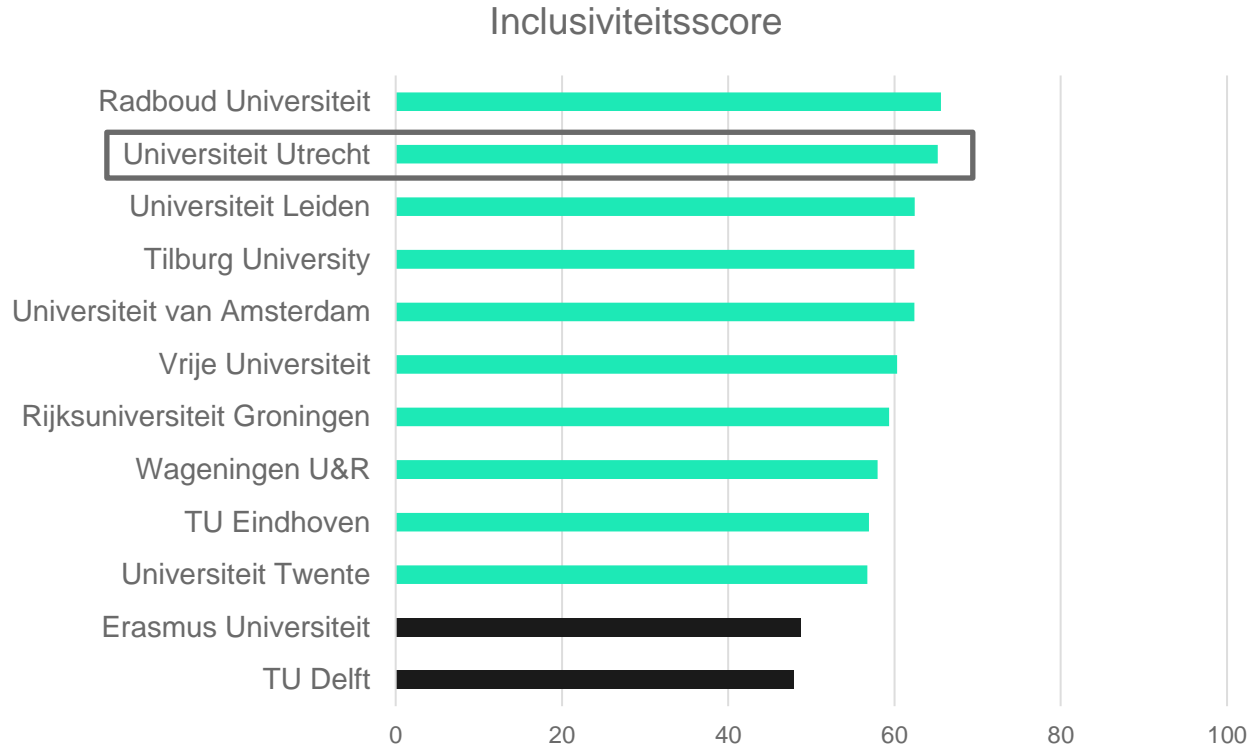
Retail
(Non-Food)

1. **Technisch**
2. **Groot**
3. **Uitdagend**
4. **Snel**
5. **Direct**

Nederland laat een groei zien in sectoren met inclusief taalgebruik in vacatures wat duidt op meer bewustzijn

De universiteiten in Nederland scoren hoog op inclusief taalgebruik

Inclusiviteitsscore

De inclusiviteitsscore geeft aan hoe inclusief een vacature is. Wanneer een vacature over het algemeen meer feminien-georiënteerde woorden bevat, wordt deze als meer inclusief ervaren (score ≥ 50).

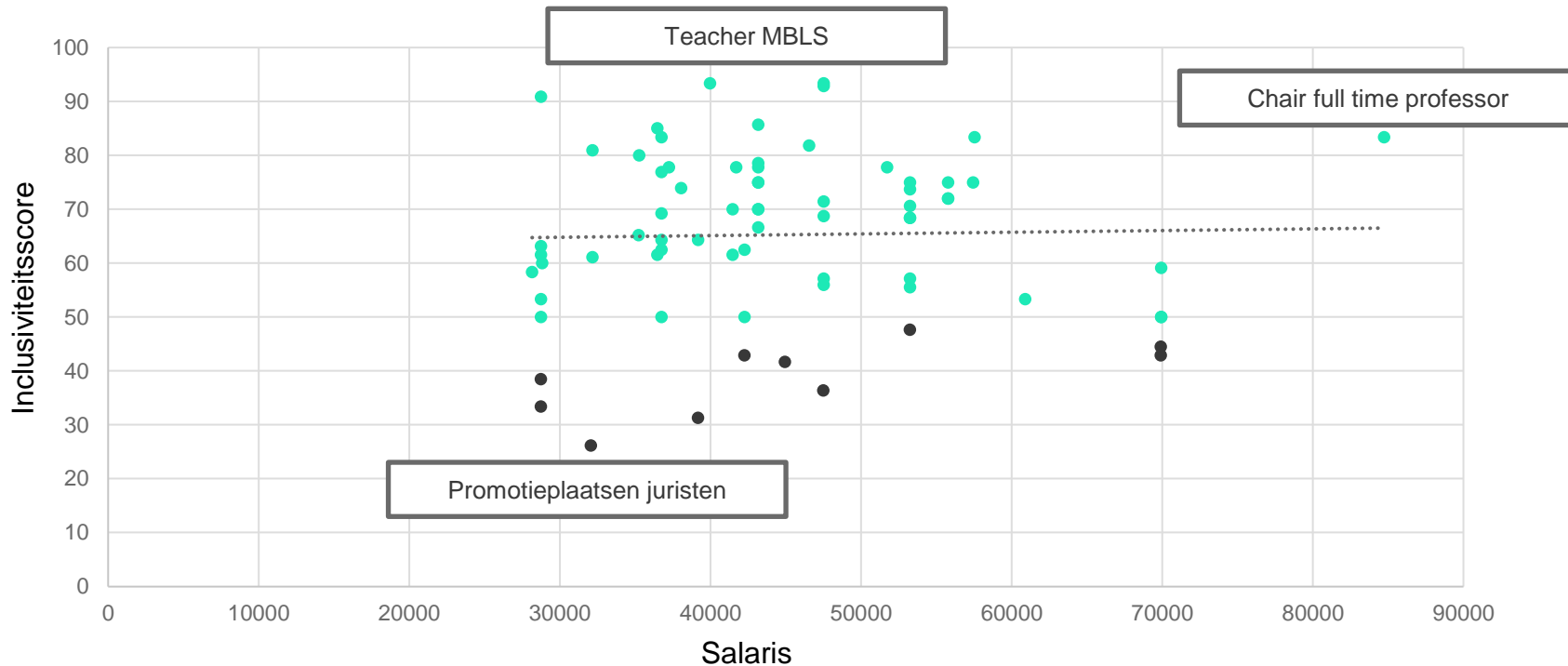
Een vacature wordt als minder inclusief ervaren (score < 50) wanneer deze over het algemeen meer masculien-georiënteerde woorden bevat

Legenda

Meer inclusief

Minder inclusief

De hoogte van het salaris heeft een lichte correlatie met de inclusiviteitsscore. Er lijkt geen verband tussen salaris en score

**Hoe blijf je bewust van je eigen inclusieve
communicatie?**

Inclusief taalgebruik gaat verder dan alleen genderdiversiteit en vacatures als je een diverse en inclusieve organisatiecultuur wilt bouwen

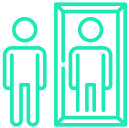
Probeer vanuit de wij-vorm te praten op een gemeenschappelijke manier, dit verlaagt de kans op agentisch/individualistisch taalgebruik

De manier waarop een bedrijf intern communiceert heeft invloed op het gevoel van verbondenheid van de huidige medewerkers en daarmee op de retentie

Subtiele woorden als 'digital savvy' en 'jong team' kunnen het gevoel van verbondenheid met oudere generaties negatief beïnvloeden

Praten over 'ergens bij horen' in plaats van verbondenheid zal invloed hebben op een groep medewerkers die bang is dat ze zich moeten aanpassen om erbij te horen

Fouten maken is niet erg, zolang je er van leert!

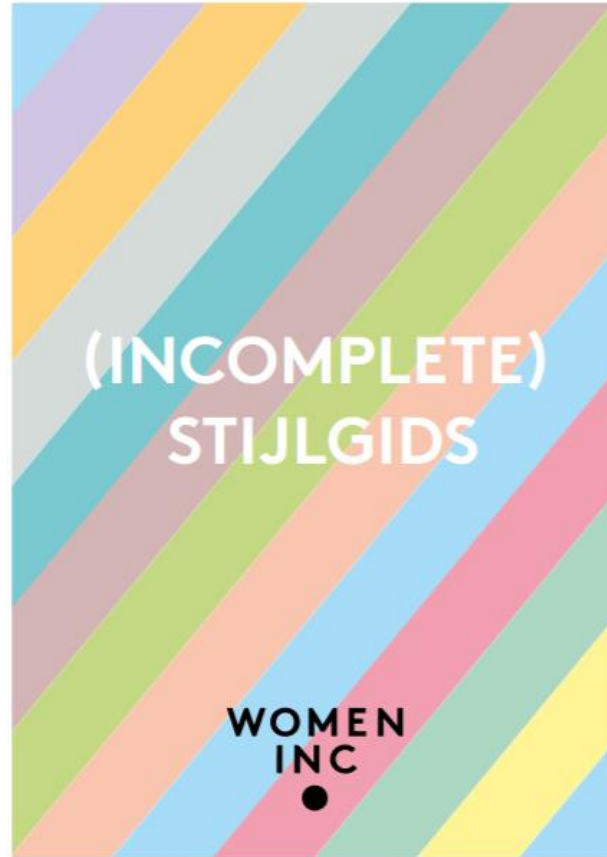

**Waar je bewust van bent, kun je sturen.
Waar je onbewust van bent, stuurt jou.**

Voor meer informatie

Stijlgids vol praktische tips om direct aan de slag te gaan met inclusief taalgebruik

[Klik hier](#)

Voor meer informatie

Specifiek op LHBTQ+ [Klik hier](#)

Specifiek op culturele sector

[Klik hier](#)

Voor meer informatie

Sia Partners
halfjaarlijkse onderzoek

[Klik hier](#)

SIAPartners

How gender-biased is your job ad ?

Gender-coded language
in Dutch job ads

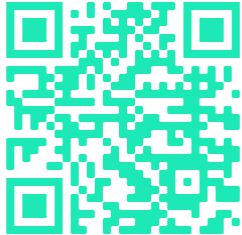
Volume II – September 2020

The cover features a vibrant teal background with white geometric shapes in the top right corner. At the bottom, there is a diverse group of ten stylized human figures of various ethnicities and ages, dressed in colorful, modern clothing. The text is prominently displayed in white, with the title in a large, bold, sans-serif font.

Let's connect voor een digitaal kopje koffie

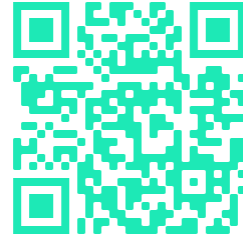
Stefan Twigt

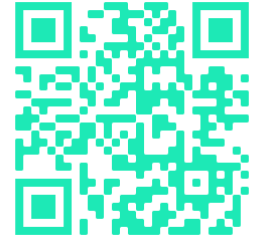
Marie-Emilie de Wit

Marleen Wilms

Jorn Fokkens

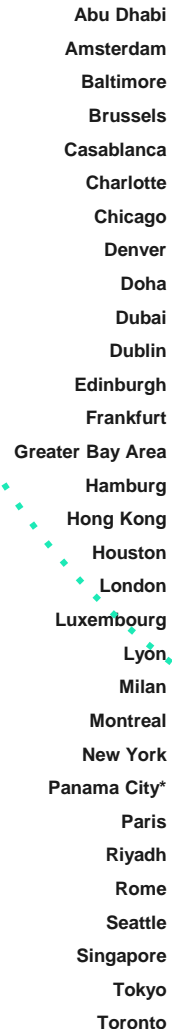
SIAPARTNERS

Sia Partners is a next generation consulting firm focused on delivering superior value and tangible results to its clients as they navigate the digital revolution. Our global footprint and our expertise in more than 30 sectors and services allow us to enhance our clients' businesses worldwide. We guide their projects and initiatives in strategy, business transformation, IT & digital strategy, and Data Science. As the pioneer of *Consulting 4.0*, we develop consulting bots and integrate AI in our solutions.

Follow us on **LinkedIn** and **Twitter @SiaPartners**
For more information, visit:

sia-partners.com

*Sia Partners Panama, a Sia Partners member firm

- Abu Dhabi
- Amsterdam
- Baltimore
- Brussels
- Casablanca
- Charlotte
- Chicago
- Denver
- Doha
- Dubai
- Dublin
- Edinburgh
- Frankfurt
- Greater Bay Area
- Hamburg
- Hong Kong
- Houston
- London
- Luxembourg
- Lyon
- Milan
- Montreal
- New York
- Panama City*
- Paris
- Riyadh
- Rome
- Seattle
- Singapore
- Tokyo
- Toronto

